

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อพัฒนาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ โดยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้าง

จิตสาธารณะ

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

มี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ในศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่นำมาใช้สร้างหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ หลักการสร้างหลักสูตรของ ทาบา (Taba) และวิชย วงษ์ใหญ่ แนวคิดหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์บุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้นำเยาวชน 3 ระดับคือ มีปฏิสัมพันธ์โดยตรง มีปฏิสัมพันธ์โดยอ้อม และผู้ที่มีบทบาทกำหนดนโยบายทางการศึกษาระดับ ท้องถิ่น จำนวน 18 คน เพื่อกำหนดคุณลักษณะของผู้นำเยาวชนเสริมสร้างจิตสาธารณะ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน จำนวน 17 คน เพื่อกำหนดวิธีการ/ รูปแบบในการพัฒนาผู้นำเยาวชนเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานในการสร้างหลักสูตรและการสอน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล พบว่า คนที่มีจิตสาธารณะคือคนที่ตระหนักว่าการทำเพื่อส่วนรวมเป็นสิ่งที่จำเป็น สำคัญว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม อาสาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นธุระในการคิด และทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ป้องกันไม่ทำความเสียหายแก่ส่วนรวม มีความเชื่อว่าตนเอง สามารถทำให้ส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้ และไม่เชื่อว่าการอาสาทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและวงศ์ตระกูล ซึ่งสรุปเป็นคุณลักษณะและรูปแบบการพัฒนา ผู้นำเยาวชนด้านจิตสาธารณะได้ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้นำเยาวชนด้านจิตสาธารณะ

1.1 ด้านความรู้ ได้แก่

1.1.1 มีความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ

1.1.2 สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

1.1.3 ทำงานเชิงระบบในลักษณะนักเรียนเป็นนักวิจัย

1.2 ด้านทักษะ ได้แก่ มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3. ด้านบุคลิกลักษณะ ได้แก่

1.3.1 ทำงานเป็นทีม

1.3.2 มีมนุษยสัมพันธ์

1.3.3 มีความรับผิดชอบ

1.3.4 อดทน

1.3.5 เสียสละ

1.3.6 มีความคิดริเริ่ม

2. รูปแบบในการพัฒนาผู้นำเยาวชนเสริมสร้างจิตสาธารณะ ได้แก่

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การระดมสมอง

2.3 การประชุมกลุ่มย่อย

2.4 การแสดงบทบาทสมมติ

2.5 การปฏิบัติงานภาคสนาม

2.6 การทัศนศึกษา/ การศึกษาดูงาน

2.7 การสอนงาน

3. ขั้นตอนการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม กำหนดได้เป็น 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหา

ขั้นที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ

ขั้นที่ 4 การจัดเนื้อหาสาระ

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 7 การประเมินผล

องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้มาจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนทั้งทางตรง และทางอ้อม ถึงการขาด จิตสาธารณะของเยาวชนในปัจจุบัน จนนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์

2. เนื้อหาวิชา การฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบูรพาเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัยของเยาวชน และเลือกประสบการณ์เรียนรู้ที่ใกล้ตัวเยาวชน

3. กิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับเยาวชน ในรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เกมสื่อนำ แรลลี่ ระดมสมอง อภิปราย ทักษะศึกษาดูงาน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

4. การประเมินผล มีการประเมินผลด้วยรูปแบบการสังเกต การฝึกปฏิบัติ การนำเสนอ ผลงาน การทดสอบ

ขั้นที่ 2 ผลการสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้จัดทำโครงร่างหลักสูตร ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตร ได้หลักสูตรฝึกอบรม ผู้นำเยาวชนเพชรบูรพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) มากกว่า .80 (ระดับความเหมาะสมมาก) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว

1. หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบูรพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อพัฒนาผู้เข้ารับการอบรมให้มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.1.1.1 มีจิตสาธารณะ

1.1.1.2 มีความสามารถในการคิด

1.1.1.3 มีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม

1.1.1.4 มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.1.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ ประสบการณ์ ไปใช้ในชีวิตจริง

1.2 เนื้อหาวิชา

จากการศึกษาค้นคว้า สังเคราะห์ข้อมูลสำหรับกำหนดเนื้อหาวิชา ผู้วิจัยการเลือกเนื้อหาสาระ และจัดเนื้อหาสาระ ได้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแบบพักค้างคืน จำนวน 5 วัน 4 คืน โดยมีรูปแบบการฝึกอบรมเชิงกิจกรรม (Activity-Based Training) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ รวม 75 ชั่วโมง โดยมีการวิเคราะห์คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะและเนื้อหาวิชา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะและเนื้อหาวิชา

คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ	เนื้อหาวิชา
ด้านความรู้ ได้แก่ 1. มีความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ 2. สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 3. ทำงานเชิงระบบในลักษณะ นักเรียนเป็นนักวิจัย	1. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการเขียน โครงการ กิจกรรม “สร้างสรรค์สังคม...เด็กมัธยม “เรา” ทำได้” 2. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น ผ่านวิถีทัศน์ กิจกรรม “คู่มือ คุณละคร ย้อนดูตัว” 3. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้ชีวิตจริงด้านสังคม กิจกรรม “เขวชนกับคนกลางคืน” 4. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เขียนโครงการเพื่อพัฒนาสังคม กิจกรรม “ค้นหาพรสวรรค์ที่ฉันมี..ทำความดี เพื่อแผ่นดิน” 5. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ศิลปะการพูดและการพัฒนา บุคลิกภาพ กิจกรรม “คิดผู้นำ...กิจกรรมสร้างคน”
ด้านทักษะ ได้แก่ มีความสามารถ ในการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เส้นทางสู่คนดีศรีแผ่นดิน ประชุมเตรียมงานภาคสนามเวทีกิจกรรมผู้นำเยาวชน กิจกรรม “ระดมสมองของเยาวชน...จุดเริ่มต้นเวที จิตสาธารณะ” 2. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สรุปสาระสำคัญของการฝึก อบรม พร้อมแนะแนวทางการปฏิบัติกิจกรรม สู่เป้าหมายความสำเร็จ “คิด-ทำ -นำเสนอ” กิจกรรม “สรุปองค์ความรู้ ... ส่งเยาวชนสู่สนาม ฝึกประสบการณ์”

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ	เนื้อหาวิชา
ด้านบุคลิกลักษณะ ได้แก่	กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย
1. ทำงานเป็นทีม	1. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การกล่าวต้อนรับและปฐมนิเทศ
2. มีมนุษยสัมพันธ์	กิจกรรม “ร้อยใจมารวม ... เรามารวมร่วมเรียงน้ำใจ”
3. มีความรับผิดชอบ	2. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง มนุษย์สัมพันธ์และการสร้าง
4. อุดม	เครือข่ายผู้นำเยาวชน
5. เสียสละ	กิจกรรม “ร้อยพันประทับใจ”
6. มีความคิดริเริ่ม	3. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมสัมพันธ์ กระบวนการ
	สร้างกลุ่ม และนำเสนอ “พลังกลุ่ม”
	กิจกรรม “ค้นหาผู้นำ...กิจกรรมสร้างกลุ่ม”
	4. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พิธีบายศรีสู่ขวัญ
	กิจกรรม “เจียรไนเพชรน้ำดี...เพื่อเป็นศรีแห่งแผ่นดิน”
	5. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง...ภาวะผู้นำกับการทำงานเป็นทีม
	กิจกรรม “Rally บันไดงูผู้นำ...กิจกรรมเพื่อสังคม”
	6. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เสริมสร้างภาวะผู้นำ การวางแผน
	การทำงานเป็นทีม การบริหารความขัดแย้ง
	อย่างสร้างสรรค์ และการแบ่งปันอย่างมีความสุข
	กิจกรรม “ร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว...กลมเกลียวเป็นหนึ่งใจ”
	7. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
	การทำงานเป็นทีม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
	การวางแผน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ
	กิจกรรม “มหกรรมแห่งสีสัน...พรสวรรค์สร้างได้”
	8. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง...เลือกประธานรุ่นและ
	กรรมการบริหารรุ่น
	กิจกรรม “เลือกสรรคนดี...สู่เวทีของสังคม”

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ	เนื้อหาวิชา
ด้านบุคลิกลักษณะ ได้แก่	กิจกรรมรอง ประกอบด้วย
1. ทำงานเป็นทีม	1. กิจกรรม “พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน/ ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว/ ทำกิจกรรม
2. มีมนุษยสัมพันธ์	จิตสาธารณะตามความสมัครใจ)
3. มีความรับผิดชอบ	2. กิจกรรม “รวมพลคนดีศรีแผ่นดิน” (ลงทะเบียน)
4. อดทน	3. กิจกรรม “เตรียมใจให้ครั้นเคร่ง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม)
5. เสียสละ	4. กิจกรรม “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
6. มีความคิดริเริ่ม	5. กิจกรรม “อึ้งอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหาร กลางวัน เย็น)
	6. กิจกรรม “รวมเยาวชนคนดี...เปิดเวทีอย่างเป็นทางการ” (พิธีเปิดและบรรยายพิเศษเรื่อง “ผู้นำเยาวชนกับ ความคาดหวังของสังคม”)
	7. กิจกรรม “นกน้อยทำรังแต่พอตัว” (สร้างที่พัก/ พักผ่อน ตามอัยยาศัย/ ทำกิจกรรมจิตสาธารณะตามความสมัครใจ)
	8. กิจกรรม “ข้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัยยาศัย/ ทำกิจกรรมจิตสาธารณะตามความสมัครใจ)
	9. กิจกรรม “หลับตา...ลาดาว” (ทบทวนก่อนนอน)

หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแบบพักค้างคืน มีรูปแบบการฝึกอบรม
เชิงปฏิบัติการ (Activity-based Training) โดยแบ่งเป็นกิจกรรมหลัก 41 ชั่วโมง และกิจกรรมรอง
34 ชั่วโมง

1. กิจกรรมหลัก จำนวน 41 ชั่วโมง เป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาสาระการฝึกอบรม
มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ 1 จำนวน 7 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การกล่าวต้อนรับและปฐมนิเทศ

กิจกรรม “ร้อยใจมารวม...เรามารวมร่วมเรียงน้ำใจ”

จำนวน 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ เป็นการต้อนรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเจงรายละเอียดความเป็นมาวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการใช้ชีวิตในการเรียนรู้ครั้งนี้ อาทิ เรื่องการใช้สถานที่ การวางตัว การรับประทานอาหาร การนอน ข้อควรระวังต่าง ๆ เป็นต้น

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง มนุษยสัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายผู้นำเยาวชน
กิจกรรม “รอยยิ้มประทับใจ”

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ กิจกรรมรอยยิ้มประทับใจ เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์และเครือข่ายผู้นำเยาวชน โดยใช้ทักษะการสื่อสาร ทางการพูด การเขียน ในการสร้างความคุ้นชินซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างทีมงานและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างองค์กร

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมสัมพันธ์ กระบวนการสร้างกลุ่ม และนำเสนอ “พลังกลุ่ม”
กิจกรรม “ค้นหาผู้นำ ... กิจกรรมสร้างกลุ่ม”

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ พลังกลุ่มเป็นกิจกรรมจัดตั้งกลุ่มสี่ ซึ่งเป็นกระบวนการแรกในค่ายฝึกอบรม การจัดตั้งกลุ่มประกอบไปด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการของกลุ่ม หลังจากนั้นให้ตั้งชื่อกลุ่ม คิดความหมายของชื่อกลุ่ม คำขวัญประจำกลุ่ม เพลงพร้อมทำประจำกลุ่ม ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องนำเสนอออกเป็นลายลักษณ์อักษรและภาวาลงบนกระดานบรื๊ฟ และนำเสนอพลังกลุ่มเป็นรูปแบบที่แต่ละสี่ จะกำหนดต่อหน้ากลุ่มสี่อื่น ๆ ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการเสริมสร้างภาวะผู้นำในขั้นต้น ซึ่งต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์และความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทั้งหมดภายในกลุ่มสี่

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พิธีบายศรีสู่ขวัญ
กิจกรรม “เจียรไนเพชรน้ำดี ... เพื่อเป็นศรีแห่งแผ่นดิน”

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ พิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นพิธีที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อสร้างศรัทธา และแรงบันดาลใจในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นไปด้วยความรัก และความงดงามของการทำงานด้านสังคม เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีเวลาพิจารณาใคร่ครวญและคิดคล้อยตามไปกับการพูดโน้มน้าวใจของวิทยากร ที่พยายามปลูกฝังและข้อมความดีงามของหัวใจให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยการ “เติบโตด้วยความอ่อนน้อมกตัญญู...เรียนรู้เพื่อตอบแทนคุณแผ่นดิน”

วันที่ 2 จำนวน 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ภาวะผู้นำกับการทำงานเป็นทีม

กิจกรรม “Rally บันไดผู้นำ...กิจกรรมเพื่อสังคม”

จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การสร้างกระบวนการทำงาน โดยผ่านกิจกรรมบันได เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะการสื่อสาร ทางด้านการพูด การอ่าน และการเขียน เป็นกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดทัศนคติและความคิดเห็น เชื่อมโยงไปสู่การยอมรับและการปรับสภาพตนเอง ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคม ชุมชน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งผู้กัมสัมพันธ์ภาพที่ดี ในการร่วมกันรังสรรค์กิจกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนา เพื่อสร้างสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์เพื่อสังคมต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เสริมสร้างภาวะผู้นำ การวางแผน การทำงานเป็นทีม การบริหารความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ และการแบ่งปันอย่างมีความสุข

กิจกรรม “ร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว...กลมเกลียวเป็นหนึ่งใจ”

จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ กิจกรรมร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว...กลมเกลียวเป็นหนึ่งใจ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้เรื่องการเป็นผู้นำ การวางแผนการทำงาน การประสานงานที่ดีระหว่างกลุ่ม หรือหน่วยงาน รวมถึงการเสียสละให้สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การทำงานเป็นหมู่คณะ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การวางแผน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ

กิจกรรม “มหกรรมแห่งสีสัน...พรสวรรค์สร้างได้”

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การวางแผนการทำงานและการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นคุณสมบัติของบุคคลผู้มีภาวะผู้นำ

วันที่ 3 จำนวน 11 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นผ่านวิดิทัศน์

กิจกรรม “ดูหนัง ดูละคร ย้อนดูตัว”

จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การตระหนักและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมเป็นสิ่งจำเป็น การเรียนรู้ที่รวดเร็วคือวิเคราะห์จากประสบการณ์ของผู้อื่นแล้วนำมาปรับใช้กับชีวิตจริง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เทคนิคการเขียนโครงการ

กิจกรรม “สร้างสรรค์สังคม...เด็กมัธยม “เรา” ทำได้“

จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การเขียนโครงการ เป็นรูปแบบของการเขียนเพื่อเสนอแนวคิด และวิธีการในการดำเนินงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แบบแผน และขั้นตอนของการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาศัยกระบวนการทัศนัยในการทำงานแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลในองค์กร หรือสังคม เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญหรือความน่าสนใจของโครงการในมุมมองประเด็นหลักว่า มีความสำคัญ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับหน่วยงาน องค์กร สังคมและประเทศชาติได้สูงสุด ทั้งนี้ต้องตระหนักถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขั้นตอนวิธีการ อีกทั้งความสัมพันธ์ที่จะพาสานกับหลักการ วิสัยทัศน์ และนโยบายของหน่วยงาน องค์กร หรือแม้กระทั่งบริบทของสังคมได้อย่างสมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนรู้ชีวิตจริงด้านสังคม

กิจกรรม “เยาวชนกับคนกลางคืน”

จำนวน 5 ชั่วโมง

สาระสำคัญ กลุ่มเยาวชนได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนกลางคืนพร้อมทั้งสำนึกความรับผิดชอบ ต่อสังคม การเป็นพลเมืองที่ดี เห็นวิถีชีวิตยามค่ำคืนของผู้คนที่มิทุกเพศทุกวัยกับการแก้ปัญหาทางสังคมในปัจจุบัน

วันที่ 4 จำนวน 9 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เขียนโครงการเพื่อพัฒนาสังคม

กิจกรรม “ค้นหาพรสวรรค์ที่ฉันมี...ทำความดีเพื่อแผ่นดิน”

จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การเขียนโครงการ เป็นรูปแบบของการเขียนเพื่อเสนอแนวคิด และวิธีการในการดำเนินงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แบบแผน และขั้นตอนของการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาศัยกระบวนการทัศนัยในการทำงานแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลในองค์กร หรือสังคม เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญหรือความน่าสนใจของโครงการในมุมมองประเด็นหลักว่า มีความสำคัญ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับหน่วยงาน องค์กร สังคมและประเทศชาติได้สูงสุด ทั้งนี้ต้องตระหนักถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขั้นตอนวิธีการ อีกทั้งความสัมพันธ์ที่จะพาสานกับหลักการ วิสัยทัศน์ และนโยบายของหน่วยงาน องค์กร หรือแม้กระทั่งบริบทของสังคมได้อย่างสมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ศิลปะการพูดและการพัฒนานุคลิกภาพ

กิจกรรม “คมคิดผู้นำ...กิจกรรมสร้างคน”

จำนวน 6 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การพูดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ การพูดเป็นศาสตร์ คือ การเรียนรู้หลักการพูด เช่น การใช้ภาษา การออกเสียง การใช้โทนเสียง การเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น ส่วนการพูดเป็นศิลป์ คือ เป็นความสามารถส่วนบุคคล ความมีไหวพริบปฏิภาณ ความถนัด ตลอดจนศักยภาพของผู้พูด การพูดได้กับการพูดเป็นแตกต่างกัน การพูดได้ คือ การที่เราสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ โดยที่ไม่คำนึงว่าผู้ฟังจะเข้าใจหรือไม่ แต่การพูดเป็นคือ เมื่อพูดแล้วสามารถทำให้ผู้อื่นเข้าใจ คล้อยตามและปฏิบัติตามได้ด้วยความยินดี ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการพูด นอกจากนี้ ผู้พูดจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการพูดให้เป็นที่น่าสนใจ หนึ่งในนั้นคือ เรื่องของบุคลิกภาพ ที่ผู้พูดควรให้ความสำคัญ อาทิ การแต่งกาย รอยยิ้ม การยืน เดิน นั่ง ให้มือประกอบท่าทางในการพูด เป็นต้น

วันที่ 5 จำนวน 6 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง...เลือกประธานรุ่นและกรรมการบริหารรุ่น

กิจกรรม“เลือกสรรคนดี...สู่เวทีของสังคม”

จำนวน 1.5 ชั่วโมง

สาระสำคัญภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญกับภาวะการที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ เป็นผู้ที่เป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต และมีทักษะการคิดเชิงบวก

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เส้นทางสู่คนดีศรีแผ่นดิน ประชุมเตรียมงานภาคสนามเวที
กิจกรรมผู้นำเยาวชน

กิจกรรม “ระดมสมองของเยาวชน...จุดเริ่มต้นเวทีจิตสาธารณะ”

จำนวน 1.5 ชั่วโมง

สาระสำคัญ การทำงานให้ประสบความสำเร็จการร่วมพูดคุยทำข้อตกลง วางแผน บริหารจัดการ กระบวนการคิดเชิงระบบ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก จะช่วยให้มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนและประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สรุปสาระสำคัญของการฝึกอบรม พร้อมแนะแนวทางการปฏิบัติ
กิจกรรมสู่เป้าหมายความสำเร็จ “คิด-ทำ -นำเสนอ”

กิจกรรม“สรุปองค์ความรู้...ส่งเยาวชนสู่สนามฝึกประสบการณ์”

จำนวน 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ เพื่อทบทวนกระบวนการเรียนรู้ สรุปองค์ความรู้ และภารกิจของผู้เข้ารับ
การฝึกอบรม

2. กิจกรรมรอง 34 ชั่วโมง

เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำงานด้านจิตสาธารณะ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกทำงานด้านจิตสาธารณะตามศักยภาพและความสนใจของตนเอง โดยผู้วิจัย ประเมินประสิทธิภาพของงานที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถทำได้ทั่วบริเวณสถานที่ฝึกอบรม โดยมีวิทยากรพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ เมื่อทำงานด้านจิตสาธารณะเสร็จในแต่ละวัน วิทยากรพี่เลี้ยง ร่วมกันตรวจความเรียบร้อยของงานที่ปฏิบัติแล้ว แล้วมาสรุปพูดคุยเป็นความดีงามของชีวิต ในแต่ละวัน ลักษณะงาน ได้แก่ การรับลงทะเบียน/ การเตรียมห้องประชุม/ การจัดเตรียมอาหาร/ การเก็บล้างภาชนะ/ การจัดเตรียมอุปกรณ์/ การเตรียมสถานที่พักแรม/ การดูแลทำความสะอาด ห้องน้ำและที่พักอาศัย/ การรดน้ำต้นไม้/ การทำความสะอาดพื้นที่จัดกิจกรรม/ การรับรองแขก ฯลฯ

วันที่ 1 กิจกรรมรอง ประกอบด้วย

กิจกรรม “รวมพลคนดีศรีแผ่นดิน” (ลงทะเบียน) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “เตรียมใจให้กรีนเคร่ง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อน การฝึกอบรม) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม) จำนวน 30 นาที

กิจกรรม “อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน เย็น) จำนวน 2 ชั่วโมง

กิจกรรม “รวมเยาวชนคนดี...เปิดเวทีอย่างเป็นทางการ” (พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ เรื่อง “ผู้นำเยาวชนกับความคาดหวังของสังคม”) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “นกน้อยทำรังแต่พอตัว” (สร้างที่พัก/ พักผ่อนตามอัธยาศัย/ ทำกิจกรรม จิตสาธารณะตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน) จำนวน 15 นาที

วันที่ 2 กิจกรรมรอง ประกอบด้วย

กิจกรรม “พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน/ ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว/ ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “เตรียมใจให้กรีนเคร่ง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อน การอบรม) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม) จำนวน 30 นาที

กิจกรรม “อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า กลางวัน เย็น) จำนวน 3 ชั่วโมง

กิจกรรม “ข้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย/ ทำกิจกรรมจิตสาธารณะ ตามความสมัครใจ) จำนวน 2.5 ชั่วโมง

กิจกรรม “หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน) จำนวน 15 นาที

วันที่ 3 กิจกรรมรอง ประกอบด้วย

กิจกรรม “พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน/ ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว/
ทำกิจกรรมจิตจิตสาธารณะตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการ
อบรม) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม) จำนวน 30 นาที

กิจกรรม “อิ่มอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า กลางวัน เย็น) จำนวน 3 ชั่วโมง

กิจกรรม “ข้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย/ ทำกิจกรรมจิตสาธารณะ
ตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน) จำนวน 15 นาที

วันที่ 4 กิจกรรมรอง ประกอบด้วย

กิจกรรม “พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน/ ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว/
ทำกิจกรรมจิตจิตสาธารณะตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อน
การอบรม) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม) จำนวน 30 นาที

กิจกรรม “อิ่มอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า กลางวัน เย็น) จำนวน 3 ชั่วโมง

กิจกรรม “ข้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย/ ทำกิจกรรมจิตสาธารณะ
ตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน) จำนวน 15 นาที

วันที่ 5 กิจกรรมรอง ประกอบด้วย

กิจกรรม “พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน/ ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว/
ทำกิจกรรมจิตจิตสาธารณะตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อน
การอบรม) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรม “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม) จำนวน 30 นาที

กิจกรรม “อิ่มอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า กลางวัน) จำนวน 2 ชั่วโมง

กิจกรรม “ข้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย/ ทำกิจกรรมจิตสาธารณะ
ตามความสมัครใจ) จำนวน 1 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในหลักสูตร แบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยมีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้

ระยะที่ 1: ก้าวแรกของการเดินทาง: หว่านพืชหวังผล ...สร้างคนหวังคุณภาพ
เป็นช่วงสร้างความตระหนัก “คิดอาวุธทางปัญญา” ประกอบด้วย

1. การสร้างความตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของการเป็นผู้นำเยาวชนในฐานะ “ผู้ให้” ตามความคาดหวังของสังคมด้วยการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

2. การส่งเสริมประสบการณ์จากกรณีศึกษา ศึกษาฐานหน่วยงานภาคสังคม เข้าทำนอง “ดูหนัง ดูละครย้อนดูตัว” กิจกรรมมีทั้งการไปทัศนศึกษาสถานที่จริง และหรือศึกษาจากวิดีโอ

3. การสร้างภาวะผู้นำและการทำงานเป็นกลุ่ม การออกแบบสร้างสรรค์โครงการสาธารณประโยชน์เพื่อสาธารณชน โดยใช้ความรู้ที่ได้รับมาเป็นฐานในการออกแบบโครงการตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)

4. การแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้ เพื่อให้ได้โครงการที่ดี
ระยะเวลาที่ใช้ 5 วัน 4 คืน รายละเอียดดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 รายละเอียดกิจกรรมการฝึกอบรม ระยะที่ 1

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 1	
08.00-09.00 น.	“รวมพลคนดีศรีแผ่นดิน” (ลงทะเบียน) “น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
09.00-10.00 น.	“ร้อยใจมารวม...เรามารวมรวมเรียงน้ำใจ” (กล่าวต้อนรับและปฐมนิเทศ)
10.00-12.00 น.	“รอยพับประทับใจ” (มนุษย์สัมพันธ์และการสร้างเครือข่ายผู้นำเยาวชน)
12.00-13.00 น.	“อิ่มอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน)

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
13.00-14.00 น.	“เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม)
14.00-15.00 น.	“ค้นหาผู้นำกิจกรรมสร้างกลุ่ม” (กิจกรรมสัมพันธ์ กระบวนการสร้างกลุ่ม และเตรียมการนำเสนอ “พลังกลุ่ม”)
15.00-15.15 น.	“น้ำ...ขม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
15.15-16.15 น.	“รวมเยาวชนคนดี...เปิดเวทีอย่างเป็นทางการ” (พิธีเปิดและบรรยายพิเศษเรื่อง ผู้นำเยาวชนกับความคาดหวังของสังคม)
16.15-17.15 น.	“นกกน้อยทำรังแต่พอตัว” (สร้างที่พัก...พักผ่อนตามอัธยาศัย)
17.15-18.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเย็น)
18.00-19.00 น.	“รวมพลังใจ...ก่อนเจียระไนเพชร” (นำเสนอ “พลังกลุ่ม”)
19.00-21.00 น.	“เจียระไนเพชรน้ำดี...เพื่อเป็นศรีแห่งแผ่นดิน” (พิธีบายศรีสู่ขวัญ สร้างศรัทธา ค้นหาแรงบันดาลใจในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม)
21.00 น.	“หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน)
วันที่ 2	
06.00-07.00 น.	“พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
07.00 -08.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเย็น)
08.00-09.00 น.	“เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม)

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
09.00-10.30 น.	“Rally บันไดงูผู้นำ...กิจกรรมเพื่อสังคม” (เสริมสร้างภาวะผู้นำ กิจกรรมเพื่อสังคมและการทำงานเป็นทีม)
10.30-10.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
10.45-12.15 น.	“Rally บันไดงูผู้นำ...กิจกรรมเพื่อสังคม” (ต่อ) (สรุปและนำเสนอกิจกรรม Rally บันไดงูผู้นำ...กิจกรรมเพื่อสังคม)
12.00 -13.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน)
13.00-14.30 น.	“ร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว ... กลมเกลียวเป็นหนึ่งใจ” (เสริมสร้างภาวะผู้นำ การวางแผน การทำงานเป็นทีม การบริหาร ความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ การแบ่งปันอย่างมีความสุข)
14.30-14.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
14.45-16.30 น.	“ร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว ... กลมเกลียวเป็นหนึ่งใจ” (ต่อ) (สรุปและนำเสนอกิจกรรม “ร้อยใจเป็นหนึ่งเดียว...กลมเกลียวเป็นหนึ่งใจ”)
16.30-18.00 น.	“ข้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย และทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
18.00-19.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเย็น)
19.00-21.00 น.	“มหกรรมแห่งสีสัน...พรสวรรค์สร้างได้” (กิจกรรมงานวัด)
21.00-22.00 น.	“ข้อมความดีที่หัวใจ” (ภารกิจส่วนตัว...ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
22.00 น.	“หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน)

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 3	
06.00-07.00 น.	“พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
07.00 -08.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า)
08.00-09.00 น.	“เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงกาย” (เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม)
09.00-10.30 น.	“คู่มือ คุละคร ย้อนคู่ตัว” (เรียนรู้จากประสบการณ์ของคนอื่น)
10.30-10.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
10.45-12.00 น.	“สร้างแหล่งเรียนรู้...เปิดประตูสู่จิตสาธารณะ” (บรรยายพิเศษเรื่อง “ภาวะผู้นำกับกิจกรรมเพื่อสังคม”)
12.00-13.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน)
13.00-14.30 น.	“สร้างสรรค์สังคม...เด็กมัธยม “เรา” ทำได้ 1” (เทคนิคการเขียนโครงการ)
14.30-14.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
14.45-16.30 น.	“ขับเคลื่อนสังคม...เด็กมัธยม “เรา” ทำได้ 2” (เทคนิคการเขียนโครงการ)
16.30-18.00 น.	“ย้อมความคิดที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย และทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
18.00-19.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเย็น)
19.00-24.00 น.	“เยาวชนกันคนกลางคืน” (เรียนรู้ชีวิตจริงด้านสังคม)

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 3 (ต่อ)	
24.00 น.	“หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน)
วันที่ 4	
06.00-07.00 น.	“พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
07.00 -08.00 น.	“อัมม...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า)
08.00-09.00 น.	“เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม)
09.00-12.00 น.	“ค้นหาพรสวรรค์ที่ฉันมี...ทำความดีเพื่อแผ่นดิน” (เขียนโครงการเตรียมพร้อมนำเสนอ) “พักกันอีกนิด...เดี๋ยวคิดต่อ” (พัก-เครื่องคัมระหว่างระดมสมอง)
12.00-13.00 น.	“อัมม...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน)
13.00 -14.30 น.	“คมคิดผู้นำกิจกรรมสร้างคน 1” (ศิลปะการพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพ)
14.30-14.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องคัม)
14.45-16.45 น.	“คมคิดผู้นำกิจกรรมสร้างคน 2” (ศิลปะการพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพ)
16.45-18.00 น.	“ย้อมความดีที่หัวใจ” (พักผ่อนตามอัธยาศัย และทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
18.00-19.00 น.	“อัมม...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเย็น)

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 4 (ต่อ)	
19.00-21.00 น.	“คมคิดผู้นำกิจกรรมสร้างคน 3” - ศิลปะการพูดและการพัฒนานุคลิกภาพ - ฝึกพูดด้วยการนำเสนอโครงการ - รับฟังการประเมินการนำเสนอโครงการเพื่อปรับปรุงก่อนลงมือปฏิบัติจริง
21.00 น.	“หลับตา...ลาดาว” (สวดมนต์-เข้านอน)
วันที่ 5	
06.00-07.00 น.	“พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
07.00 -08.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้า)
08.00-09.00 น.	“เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม)
09.00-10.30 น.	“เลือกสรรคนดี ... คู่เวทีของสังคม” (เลือกประธานรุ่น กรรมการบริหารรุ่น)
10.30 -10.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
10.45-12.00 น.	“ระดมสมองของเยาวชน...จุดเริ่มต้นเวทีจิตสาธารณะ” (เส้นทางสู่...คนดีศรีแผ่นดิน/ ประชุมเตรียมงานภาคสนาม/ เวทีกิจกรรมผู้นำเยาวชน)
12.00-13.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน)
13.00-14.30 น.	“สรุปองค์ความรู้ ... ส่งเยาวชนสู่สนามฝึกประสบการณ์” (สรุปสาระสำคัญของการฝึกอบรม พร้อมแนะแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมสู่เป้าหมายความสำเร็จ “คิด -ทำ -นำเสนอ”)

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 5 (ต่อ)	
14.30-14.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
14.45-16.15 น.	“สรุปองค์ความรู้ ... ส่งเยาวชนสู่สนามฝึกประสบการณ์”(ต่อ) (สรุปสาระสำคัญของการฝึกอบรม พร้อมแนะแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมสู่เป้าหมายความสำเร็จ “คิด - ทำ - นำเสนอ”)
16.15 น.	“ปฏิญญาผู้นำ...จดจำคำครูสู่บ้านที่อบอุ่น” (เดินทางกลับ โดยสวัสดิภาพ)

ระยะที่ 2: “หวานเมล็ดพันธุ์แห่งความดี ... ทุกพื้นที่ของเยาวชน” เป็นช่วงเยาวชนลงพื้นที่ปฏิบัติการตามโครงการที่เขียนเสนอไว้ เยาวชนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ทอยถอดบทเรียนแต่ละโครงการในแต่ละด้าน โดยมีพี่เลี้ยงผลักดัน ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลา 1 สัปดาห์ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้เข้ารับการอบรม นำโครงการที่ได้นำเสนอ และผ่านการประเมินจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมด้านจิตสาธารณะ โดยใช้วงจรคุณภาพ (Demming Circle) เป็นเวลา 1 เดือน ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. นักวิจัย/ ผู้ช่วยนักวิจัย/ อาจารย์ที่ปรึกษากำกับ ติดตาม นิเทศการปฏิบัติกิจกรรมด้านจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรม สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้ารับการอบรม ให้คำปรึกษาแนะนำ และมีการประเมินผลการปฏิบัติ (AAR: After Action Review) เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องจนเสร็จสิ้นโครงการ

ระยะที่ 3: “งดงามทุกพื้นที่ ... สร้างคนดีศรีแผ่นดิน” เป็นช่วงจัดมหกรรมแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้ นำเสนอภาพความสำเร็จ จิ๊กซอร์ตัวสุดท้าย ... ไม้ตายของแผ่นดิน เป็นข้อสรุปของเยาวชน “เรื่องไม่ร้อน ... สะท้อนความสุขเล็ก ๆ แต่ยิ่งใหญ่จาก ... เด็ก ๆ ในสังคม” เด็ก ๆ จะได้โอกาสที่จะได้บอก ได้เล่า ความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้สังคมรับทราบ เป็นการจบหลักสูตรระยะเวลา 2 วัน กับ 1 คืน รายละเอียดดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 รายละเอียดกิจกรรม ระยะที่ 3

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 1	
08.00-09.00 น.	“รวมพลคนดีศรีแผ่นดิน” (ลงทะเบียน)
09.00-10.00 น.	“ร้อยใจมารวม...เรามาพร้อมเรียงน้ำใจ” (กล่าวต้อนรับและปฐมนิเทศ)
10.00-10.15 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
10.15-12.00 น.	“เตรียมพร้อม...ซ้อมรบ...แล้วพบกัน” (จัดนิทรรศการเตรียมนำเสนอผลงานโครงการ)
12.00-13.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารกลางวัน)
13.00-14.00 น.	“เตรียมใจให้ครื้นเครง...ร่วมบรรเลงเพลงค่าย” (เตรียมความพร้อมก่อนการแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้)
14.00-15.00 น.	“นำเสนออย่างสร้างสรรค์...พรสวรรค์ที่ฉันมี” (นำเสนอผลงาน 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 นาที)
15.00-15.15 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
15.15-15.45 น.	“นำเสนออย่างสร้างสรรค์...พรสวรรค์ที่ฉันมี” (นำเสนอผลงาน 1 กลุ่ม)
15.45-17.00 น.	“ตกผลึกความรู้...ไว้เป็นครูแห่งชีวิต” (สรุปผลการแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของเพื่อน)
17.00-18.00 น.	“นกน้อยทำรังแต่พอตัว” (สร้างที่พัก...พักผ่อนตามอัธยาศัย)
18.00-19.00 น.	“อิมอุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเย็น)
19.00-21.00 น.	“รวมพลังคนทำดี...ทุกนาทีเพื่อแผ่นดิน” (กิจกรรมสร้างเสริมคุณค่าแห่งการทำดี)

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 2	
06.00-07.00 น.	“พระอาทิตย์ทอแสง...แรงบันดาลใจทอฝัน” (ตื่นนอน ปฏิบัติภารกิจส่วนตัว ทำกิจกรรมจิตอาสาตามความสมัครใจ)
07.00 -08.00 น.	“อิมฮุ่น...บุญคุณข้าว” (รับประทานอาหารเช้ากลางวัน)
08.00-09.00 น.	“เตรียมใจให้กริ่งเกรง...ร่วมบรรเลงเพลงคำย” (เตรียมความพร้อมก่อนการสรุปประสบการณ์ที่เข้าร่วม โครงการตามหลักสูตร)
09.00-10.30 น.	“สรุปองค์ความรู้ ... ส่งเยาวชนสู่เวทีชีวิตจริง” (สรุปสาระสำคัญของหลักสูตร ทำแบบวัดความรู้หลังเรียน ประเมินความสำเร็จของหลักสูตร)
10.30 -10.45 น.	“น้ำ...ขนม...ผสมความรัก” (พัก-เครื่องดื่ม)
10.45-12.00 น.	“คืนหัวใจให้แผ่นดิน” (ส่งไม้ ... ส่งต่ออุดมการณ์สร้างชาติ)
12.00-13.00 น.	“อิมฮุ่น...บุญคุณข้าว”(รับประทานอาหารเช้ากลางวัน)
13.00 น.	“ส่งต้นกล้าแห่งความดี...กลับพื้นที่เพื่อความงดงาม” (เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ)

1.3 วิธีการดำเนินการฝึกอบรม

1.3.1 การบรรยาย

1.3.2 การฝึกปฏิบัติ

1.3.3 การชมวิดิทัศน์

1.3.4 การศึกษานอกสถานที่

1.3.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.4 สื่อประกอบการจัดกิจกรรม

1.4.1 วิดิทัศน์

1.4.2 ใบงาน

1.5 การวัดและประเมินผล

1.5.1 การสังเกต

1.5.2 การฝึกปฏิบัติ

1.5.3 การนำเสนอผลงาน

1.5.3 การทดสอบ

1.6 เกณฑ์การจบหลักสูตร

1.6.1 ผู้เข้ารับการอบรมต้องมีระยะเวลาศึกษาและฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

1.6.2 ผู้เข้ารับการอบรมต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ผู้วิจัยได้หาค่าความตรง (Face Validity) ของหลักสูตร โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณาความตรงของเนื้อหา ความชัดเจนของข้อความ และเขียนข้อเสนอแนะในแบบตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ (Index of Consistency-IOC) ได้ผลดังตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย IOC ของหลักสูตรจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย IOC
1. วัตถุประสงค์	1.00
2. กิจกรรมในหลักสูตร	1.00
3. รายละเอียดของหลักสูตร	1.00
4. ตารางการฝึกอบรม	1.00
5. แผนการจัดกิจกรรมหลัก	1.00
6. แผนการจัดกิจกรรมรอง	1.00
7. วิธีดำเนินการฝึกอบรม	1.00
8. สื่อประกอบการจัดกิจกรรม	1.00
9. การวัดและประเมินผล	1.00
10. เกณฑ์การจบหลักสูตร	1.00

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับหลักสูตร ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีความเหมาะสมในระดับมาก

1.7 เครื่องมือการประเมินประกอบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

เครื่องมือการประเมินประกอบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชน
เพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีดังนี้

1.7.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะ เป็นแบบทดสอบ
แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 25 ข้อ วัดวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะและ
การทำงานเชิงระบบ

1.7.2 แบบประเมินการนำเสนอโครงการ เป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน
ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Likert Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด
มีรายการประเมิน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ประเมินบันทึกความเห็นเพิ่มเติม
ผู้ตอบแบบประเมินได้ ได้แก่ ผู้นำเสนอโครงการ (ตนเอง) ผู้ชมการนำเสนอโครงการ
ซึ่งประกอบด้วย เพื่อน อาจารย์ และผู้สนใจ

1.7.3 แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน
ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Likert Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด
มีรายการประเมิน 9 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ประเมินบันทึกความเห็นเพิ่มเติม
และเขียนสะท้อนความคิดในหัวข้อ “เมื่อท่านคิดถึงการอบรม 5 วันท่านคิดถึงอะไร” ผู้ตอบ
แบบประเมินได้ ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรม

1.7.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชน
ในพื้นที่เป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Likert Scale)
4 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด มีรายการประเมิน 12 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม
ปลายเปิด ให้ผู้ประเมินบันทึกความเห็นเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ตนเอง เพื่อน อาจารย์/
ที่ปรึกษาโครงการ และผู้รับประโยชน์

1.7.5 แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะเป็น
แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Likert Scale) 4 ระดับ
คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด มีรายการประเมิน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด
ให้ผู้ประเมินบันทึกความเห็นเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตนเอง เพื่อน อาจารย์/ ที่ปรึกษา
โครงการ และผู้รับประโยชน์

1.7.6 แบบประเมินความสำเร็จของหลักสูตรเป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน
ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Likert Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด
มีรายการประเมิน 9 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ประเมินบันทึกความเห็นเพิ่มเติม
และเขียนสะท้อนความคิดในหัวข้อ “เมื่อท่านคิดถึงโครงการนี้ท่านคิดถึง...” ผู้ตอบแบบสอบถามได้
ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรม

1.7.7 แบบประเมินและติดตามความสำเร็จของหลักสูตรเป็นแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Likert Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด มีรายการประเมิน 9 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ประเมินบันทึกความเห็นเพิ่มเติมและเขียนสะท้อนความคิดในหัวข้อ “เมื่อท่านคิดถึงโครงการนี้ท่านคิดถึง...” ผู้ตอบแบบสอบถามได้ ได้แก่ เพื่อน ผู้ปกครอง อาจารย์/ที่ปรึกษาโครงการและผู้รับประโยชน์ ผู้วิจัยได้หาค่าความตรง (Face Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาความตรงของเนื้อหา ความชัดเจนของข้อความ และเขียนข้อเสนอแนะในแบบสอบถาม IOC ได้ผลดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย IOC ของผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความตรง (Face Validity) ของเครื่องมือวิจัย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย IOC
1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะ	1.00
2. แบบประเมินการนำเสนอโครงการ	.97
3. แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ	1.00
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของเยาวชนในพื้นที่	.92
5. แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะ	1.00
6. แบบประเมินความสำเร็จของหลักสูตร	.96
7. แบบประเมินและติดตามความสำเร็จของหลักสูตร	1.00

จากตาราง พบว่า ผลการประเมินค่าความตรง (Face Validity) ของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ย IOC อยู่ระหว่าง 1.00-.92 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลทุกฉบับมีความเหมาะสมในระดับมาก

ขั้นที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อหาประสิทธิภาพ

ระยะที่ 1: “ก้าวแรกของการเดินทาง: หว่านพืชหวังผล ...สร้างคนหวังคุณภาพ” เป็นช่วงสร้างความตระหนัก “คิดอาวุธทางปัญญา” จัดการอบรมเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะ และศึกษาดูงานหน่วยงานด้านสังคม เพื่อ “ดูหนัง ดูละคร ย้อนดูตัว” ระยะเวลาที่ใช้ 5 วัน 4 คืน

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยให้ผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะก่อนการใช้หลักสูตร (Pre-test)

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยและคณะดำเนินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 ผู้นำเยาวชนนำเสนอโครงการเพื่อลงปฏิบัติจริงในพื้นที่ ผู้วิจัยและคณะประเมินการประเมินความสามารถในการออกแบบและนำเสนอข้อเสนอโครงการ ด้วยแบบประเมินการนำเสนอโครงการของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา

เมื่อนำหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 30 คน เป็นเวลา 5 วันกับ 4 ค่าย ผลผลิตที่ได้จากการอบรมคือโครงการที่ผู้นำเยาวชนจะต้องนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อให้ได้โครงการที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินการนำเสนอโครงการ หลังการนำเสนอโครงการที่ผู้นำเยาวชนจัดทำจำนวน 5 โครงการ (กลุ่มละ 6 คน) ผู้ประเมินได้แก่ ตนเอง จำนวน 5 คน เพื่อน จำนวน 15 คน อาจารย์/ที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 3 คน และผู้สนใจ จำนวน 3 คน หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละรายการประเมิน ได้ผลดังตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความสามารถการนำเสนอโครงการของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา

รายการประเมิน	(n = 26 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ชื่อโครงการน่าสนใจ สอดคล้องกับสาระของโครงการ	3.95	.20	มากที่สุด	3
2. วัตถุประสงค์ทำให้เกิดการเสริมสร้างกิจกรรม				
ด้านจิตสาธารณะ	3.95	.20	มากที่สุด	3
3. วิธีการดำเนินการสามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.0	.00	มากที่สุด	1
4. วิธีการประเมินโครงการทำให้ทราบข้อดีและข้อบกพร่อง	3.91	.41	มากที่สุด	6
5. โครงการมีความสร้างสรรค์ น่าสนใจ	4.0	.00	มากที่สุด	1
6. ความเป็นไปได้ในการนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง	3.95	.20	มากที่สุด	3
7. วิธีนำเสนอที่น่าสนใจ	2.95	.20	มาก	7
รวม	3.82	.17	มากที่สุด	

จากตารางที่ 8 พบว่า ความสามารถในการนำเสนอโครงการของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ วิธีการประเมินโครงการทำให้ทราบข้อดีและข้อบกพร่อง โครงการมีความสร้างสรรค์ น่าสนใจ ความเป็นไปได้ในการนำไปปรับใช้ สถานการณ์จริง ยกเว้นวิธีนำเสนอที่น่าสนใจอยู่ในระดับมาก

ในแบบประเมินโครงการส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้ เป็นโครงการที่มีผลดีต่อปัญหาสภาพแวดล้อมของชุมชนโดยตรง มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เมื่อทำแล้วก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชน นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง ขยายผลไปยังโรงเรียนหรือชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยให้ผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทำการประเมินความสำเร็จของโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ 5 วัน 4 คืน ด้วยแบบแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

หลังการอบรม 5 วัน 4 คืน ผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ทำแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละรายการประเมิน ได้ผลดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความเหมาะสมการจัด
การอบรมเชิงปฏิบัติการ

รายการประเมิน	(n = 30 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. เนื้อหากิจกรรมตรงกับหัวข้อการอบรม	3.96	.18	มากที่สุด	4
2. เนื้อหากิจกรรมสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง	4.0	.00	มากที่สุด	1
3. เนื้อหากิจกรรมน่าสนใจ	3.96	.18	มากที่สุด	4
4. เอกสารประกอบการอบรมมีประโยชน์สำหรับ การนำไปประยุกต์ใช้	3.96	.18	มากที่สุด	4
5. วิทยากรสามารถสื่อสารได้ชัดเจน ตรงประเด็น	4.0	.00	มากที่สุด	1
6. วิทยากรเปิดโอกาสให้มีการซักถามและอภิปราย	4.0	.00	มากที่สุด	1
7. วิทยากรมีเทคนิค/วิธีการนำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสม	3.96	.18	มากที่สุด	4
8. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับการอบรม	3.96	.18	มากที่สุด	4
9. ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับการอบรมไปใช้ในการทำ โครงการของท่าน	3.96	.18	มากที่สุด	4
รวม	3.97	.12	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-7 พบว่า การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความเหมาะสมโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหา กิจกรรมสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง วิทยากรสามารถสื่อสารได้ชัดเจน ตรงประเด็น วิทยากรเปิดโอกาสให้มีการซักถามและอภิปราย

ในแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้ เป็นหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติ มีสถานการณ์ให้สมาชิกทุกคนต้องเผชิญ ทำให้ได้เรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รู้สึกมีความสุขที่ได้อาสาทำเพื่อผู้อื่น

ในแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่วนที่ 3 ผู้ประเมินได้เสนอในหัวข้อ “เมื่อท่านคิดถึงการอบรม 5 วัน ท่านคิดถึงอะไร” สรุปได้ดังนี้

คิดถึง...การเป็นผู้นำ การกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน มีการช่วยเหลือกัน มีความเป็นพี่เป็นน้อง ความเป็นเพื่อน การค้นหาตัวเอง

คิดถึง...การรวมตัวกันของพี่น้องการรวมตัวของทุกคนจากทุกที่มารวมกันจากที่ไม่รู้จักกันก็ได้รู้จักจนกลายเป็นความผูกพันกันทำให้ในค่ายมีแต่ความสุขสนุกสนาน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

คิดถึง...การเตรียมกิจกรรม การร่วมกันคิด ความร่วมมือ การทำงานอย่างตั้งใจ เต็มใจ อย่างมีระบบ ระเบียบ การนำเสนอความคิด การประชุมสรุปงาน สรุปกิจกรรม

คิดถึง...บรรยากาศในบ้านแห่งความจริงรักภักดี รอยยิ้มของพี่น้องแต่ละสภา เสียงหัวเราะ ความสุขของทุกคนที่ได้มาอยู่ร่วมกันที่บ้าน ผู้ใหญ่ที่ให้การสนับสนุน

คิดถึง...การเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมที่สนุกมากเพื่อน้อง ๆ

คิดถึง...ความสวยงามของกิจกรรมบายศรีสู่ขวัญ

คิดถึง...อาจารย์สมพล อาจารย์ปิเตอร์ เสียงเพลงของอาจารย์และเพลงทุกเพลงในค่าย

ระยะที่ 2: “หวานเมลิคพันธุแห่งความดี...ทุกพื้นที่ของเยาวชน” เป็นช่วงเยาวชนลงพื้นที่ ปฏิบัติการตามโครงการที่เขียนเสนอไว้ เยาวชนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ทอยถอดบทเรียน แต่ละโครงการในแต่ละด้าน โดยมีพี่เลี้ยงผลักดัน ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลา 1 สัปดาห์

ขั้นที่ 5 ผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่างลงปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการที่ได้รับการประเมินและวิพากษ์แล้วในพื้นที่ ผู้วิจัยและคณะลงพื้นที่พร้อมเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง สังเกตพฤติกรรมของผู้นำเยาวชนขณะปฏิบัติกิจกรรมด้านจิตสาธารณะในพื้นที่ ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน เสริมสร้างจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่ และประเมินความสามารถในการทำโครงการ

ด้วยแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะ ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้ประเมินประกอบด้วยตนเอง เพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาหรือที่ปรึกษาโครงการ และผู้รับผลประโยชน์ เมื่อผู้นำเยาวชนปฏิบัติงานตามโครงการที่จัดทำในพื้นที่ หลังการปฏิบัติงานตามโครงการที่ผู้นำเยาวชนจัดทำจำนวน 5 โครงการ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานด้าน จิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่ และแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะ ผู้ประเมินได้แก่ ผู้นำเยาวชนประเมินตนเอง จำนวน 5 คน เพื่อนจำนวน 15 คน อาจารย์/ที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 5 คน และผู้รับประโยชน์จำนวน 5 คน หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละรายการประเมิน ได้ผลดังตารางที่ 4-8 และตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4-8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่ โดยการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

รายการประเมิน	(n = 30 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. การวางแผน (P)				
1.1 มีการปรึกษาหารือวางแผนในการทำงาน	4.00	.00	มากที่สุด	1
1.2 มีการแจกแจงงานที่ทำและมองภาพรวมของงาน ที่ทำได้	4.00	.00	มากที่สุด	1
1.3 มีการตรวจสอบการวางแผน	4.00	.00	มากที่สุด	1
2. การปฏิบัติงาน (D)	4.00	.00		
2.1 มีการชักจูงให้สมาชิกร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน	4.00	.00	มากที่สุด	1
2.2 ทุกคนร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และร่วมกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.00	.00	มากที่สุด	1
2.3 มีการปรึกษาหารือกันเป็นระยะ ๆ	4.00	.00	มากที่สุด	1
3. การประเมินตนเอง (C)	4.00	.00		
3.1 ผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.00	.00	มากที่สุด	1
3.2 ทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานในกลุ่ม ของตนและกลุ่มอื่น ๆ	4.00	.00	มากที่สุด	1
3.3 ทุกคนมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินงาน ของกลุ่ม	4.00	.00	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

รายการประเมิน	(n = 30 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
4. การปรับปรุงงาน (A)				
4.1 นักเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนในการปรับปรุงงาน และ ร่วมกันตรวจผลงานที่ทำอยู่เสมอ	4.00	.00	มากที่สุด	1
4.2 นักเรียนร่วมกันกำหนด แก้ไขปัญหาในการทำงาน และปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น	4.00	.00	มากที่สุด	1
4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการสรุปความรู้และ การทำงาน ของกลุ่ม	4.00	.00	มากที่สุด	1
รวม	4.00	.00	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-8 พบว่า การปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่
โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด
ในแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่
ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้ เยาวชนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีภาวะผู้นำ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนที่ดี
มีการกระบวนการฝึกให้ค้นพบตัวตน มีการค้นพบความสามารถของเยาวชนแต่ละคน และเยาวชน
มีจิตอาสาในการทำงานเพื่อสังคม

ตารางที่ 4-9 ผลคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความสามารถในการทำ
โครงการด้านจิตสาธารณะ

รายการประเมิน	(n = 30 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ดำเนินโครงการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.00	.00	มากที่สุด	1
2. มีความเต็มใจและตั้งใจในการทำโครงการ	3.96	.18	มากที่สุด	4
3. มีการทำงานอย่างเป็นกระบวนการ	3.96	.18	มากที่สุด	4
4. มีความสามารถบริหารจัดการและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	4.00	.00	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4-9 (ต่อ)

รายการประเมิน	(n = 30 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
5. มีวิธีการดำเนิน โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ กับผู้รับประโยชน์	3.96	.18	มากที่สุด	4
6. การทำงานครั้งนี้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา ตนเอง	4.0	.00	มากที่สุด	1
7. ความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดทำโครงการ ในครั้งนี้	3.96	.18	มากที่สุด	4
รวม	3.98	.10	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-9 พบว่า ความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนเพชรบุรี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ดำเนินโครงการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความสามารถบริหารจัดการและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การทำงานครั้งนี้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง

ในแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะ ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้ ผู้รับผิดชอบโครงการได้พัฒนาตนเองทั้งด้านการจัดทำโครงการ การทำงานเป็นทีม การประสานงาน การนำเสนอ ทำงานเป็น ทำงานที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังได้พัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน พร้อมทั้งได้เพื่อนใหม่จากต่างโรงเรียน

ระยะที่ 3: “งคงามทุกพื้นที่ ... สร้างคนดีศรีแผ่นดิน” เป็นช่วงจัดมหกรรมแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้ นำเสนอภาพความสำเร็จ จิกซอร์ตัวสุดท้าย ... ไม้ตายของแผ่นดิน เป็นข้อสรุปของเยาวชน “เรื่องไม่ร้อน ... สะท้อนความสุขเล็ก ๆ แต่ยิ่งใหญ่จาก ... เด็ก ๆ ในสังคม” เด็ก ๆ จะได้โอกาสที่จะได้บอก ได้เล่า ความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้สังคมรับทราบ เป็นการจบหลักสูตรระยะเวลา 2 วัน

ขั้นที่ 6 ผู้วิจัยให้ผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จิตสาธารณะหลังการใช้หลักสูตร (Post-test)

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยนำผลต่างระหว่างคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนของผู้นำเยาวชนที่เข้าร่วม โครงการที่เรียนจากหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีรายละเอียดดังนี้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจิตสาธารณะ ได้ผลดังตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 การเปรียบเทียบคะแนนก่อนฝึกอบรมกับคะแนนหลังฝึกอบรมของการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาที่เข้าร่วมโครงการจากหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

คะแนน	คะแนนเต็ม	(n = 30 คน)		t	p-value
		$\bar{X}$	SD		
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	25	11.60	1.77	41.29*	.00
คะแนนทดสอบหลังเรียน	25	22.96	1.56		

* $p < .05$

จากตารางที่ 4-10 พบว่า ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการฝึกอบรมมีความรู้มากกว่าก่อนการฝึกอบรม เมื่อสิ้นสุดระยะที่ 3 ผู้วิจัยทำการประเมินและติดตามผล หลังการฝึกอบรม 1 เดือน จากกลุ่มตัวอย่างและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างโดยตรง เพื่อดูพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 7 การติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยติดตามและประเมินผลหลังการฝึกอบรม 1 เดือน จากกลุ่มตัวอย่าง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างโดยตรง จำนวน 120 คน โดยใช้แบบติดตามและประเมินผล เพื่อศึกษาพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง จากกลุ่มบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้แทนเพื่อนของผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้แทนบุคคลในครอบครัว
3. ผู้แทนครูหรือที่ปรึกษาที่ดูแลผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้แทนผู้รับประโยชน์จากงานของผู้นำเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากที่ผู้นำเยาวชนปฏิบัติงานตามโครงการที่จัดทำในพื้นที่ เป็นเวลา 1 เดือน

ในการสรุปผลการดำเนินโครงการ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความสำเร็จของหลักสูตร ผู้ประเมิน ได้แก่ผู้นำเยาวชนประเมินตนเอง จำนวน 30 คน หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละรายการประเมิน ได้ผลดังตารางที่ 4-11

ตารางที่ 4-11 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความสำเร็จของหลักสูตร
ฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

รายการประเมิน	(n = 30 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถ ทำให้ส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	4.00	.00	มากที่สุด	1
2. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าท่านสามารถ เป็นผู้นำในการคิดและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	3.96	.18	มากที่สุด	4
3. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าคนที่มิจิต สาธารณะคือคนที่มีสำนึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่ง ของสังคม	3.90	.30	มากที่สุด	9
4. ท่านมีความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรนี้สามารถเปลี่ยนแปลง สังคมในทางที่ดีขึ้นได้	3.93	.25	มากที่สุด	8
5. ท่านมีความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรนี้สามารถสนองตอบ ต่อการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านจิตสาธารณะ	3.96	.18	มากที่สุด	4
6. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านมิจิตสาธารณะมากขึ้น	3.96	.18	มากที่สุด	4
7. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้รับ จากหลักสูตร	3.96	.18	มากที่สุด	4
8. ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง	4.00	.00	มากที่สุด	1
9. โดยภาพรวมท่านพึงพอใจกับหลักสูตรนี้	4.00	.00	มากที่สุด	1
รวม	3.96	.14	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-11 พบว่า ความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะของผู้นำ
เยาวชนเพชรบุรีพา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถทำให้
ส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง โดยภาพรวม
ท่านพึงพอใจกับหลักสูตรนี้

ในแบบประเมินความสำเร็จของหลักสูตร ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้ข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้ เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจมาก และต้องการให้มีหลักสูตรแบบนี้ขึ้นมามาก

เพราะโครงการที่ผ่านการวิพากษ์ในกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็น โครงการที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ในการสรุปผลการดำเนินโครงการนี้ ผู้วิจัยยังติดตามและประเมินผลความสำเร็จของหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ โดยมีกลุ่มผู้ประเมิน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย เพื่อนของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา ผู้ปกครองของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา อาจารย์/ที่ปรึกษาโครงการของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา และผู้รับผลประโยชน์จากของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา กลุ่มละ 30 คน รวมเป็น 120 คน หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละรายการประเมิน ได้ผลดังตารางที่ 4-12

ตารางที่ 4-12 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ ฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

รายการประเมิน	(n = 120 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าเยาวชนผู้ถูกประเมินสามารถทำให้ส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	4.00	.00	มากที่สุด	1
2. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าเยาวชนผู้ถูกประเมินสามารถเป็นผู้นำในการคิดและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	4.00	.00	มากที่สุด	1
3. หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าคนที่มิจิตสาธารณะคือคนที่มีความสำนึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	4.00	.00	มากที่สุด	1
4. ท่านมีความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรนี้สามารถเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ดีขึ้นได้	4.00	.00	มากที่สุด	1
5. ท่านมีความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรนี้สามารถสนองตอบต่อการพัฒนาผู้นำเยาวชนด้านจิตสาธารณะ	4.00	.00	มากที่สุด	1
6. หลักสูตรนี้ทำให้เยาวชนผู้ถูกประเมินมีจิตสาธารณะมากขึ้น	4.00	.00	มากที่สุด	1

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

รายการประเมิน	(n = 120 คน)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
7. เยาวชนผู้ถูกประเมินมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จิตสาธารณะ และการทำงานเชิงระบบ	4.00	.00	มากที่สุด	1
8. เยาวชนผู้ถูกประเมินสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ ในชีวิตจริง	4.00	.00	มากที่สุด	1
9. โดยภาพรวมท่านพึงพอใจกับหลักสูตรนี้	4.00	.00	มากที่สุด	1
รวม	4.00	.00	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-12 พบว่า การติดตามและประเมินผลความสำเร็จของหลักสูตร โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

ในแบบประเมินและติดตามความสำเร็จของหลักสูตร ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

ผู้ประเมินทั้ง 4 กลุ่ม ให้ความเห็นตรงกันทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพามีความรู้ เข้าใจ สามารถถ่ายทอด และเชื่อมโยง
การทำงานด้านจิตสาธารณะให้กับผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี สามารถเขียนโครงการ และมีแผน
ในการทำงานมากขึ้น ดังคำให้สัมภาษณ์ “เมื่อก่อนจะทำอะไรแต่ละทีต้องให้บอกทุกอย่างเดี๋ยวนี้
ตั้งไปเค้าไปอบรมมารู้จักคิด วางแผน และนำเสนอโครงการเป็นเรื่องเป็นราวมากขึ้น”
2. ด้านทักษะ พบว่าเยาวชนมีกระบวนการทำงานมากยิ่งขึ้น รู้จักวางแผนและดำเนินการ
ตามแผนงาน มีการประชุม ร่วมปรึกษาหารือกันเป็นระยะ ดังคำให้สัมภาษณ์ “ตั้งแต่ไปอบรมที่บ้าน
เพชรมา รู้สึกว่าจะตั้งใจกันมากขึ้น เห็นประชุมกันตลอด แล้วก็ทำงานกันเป็นระบบมากขึ้น
ความผิดพลาดน้อยลงกว่าแต่ก่อนมาก ต้องขอขอบคุณบ้านเพชรและอาจารย์มาก ๆ”
3. ด้านบุคลิกลักษณะ พบว่าเยาวชนมีบุคลิกลักษณะที่โดดเด่นมากยิ่งขึ้นทุกด้าน ได้แก่
ความสามารถทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ อดทน เสียสละ มีความคิดริเริ่ม
ดังคำให้สัมภาษณ์ “เดี๋ยวนี้เค้าเก่งกันมาก ช่วยเหลือกันทำงานโดยไม่ต้องให้บอก มีความรับผิดชอบ
มากขึ้น รวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน และชอบคิดอะไรใหม่ ๆ มาเสนอตลอด” “ใช่ ๆ เด็ก ๆ เก่งมากขึ้น
ตั้งแต่ไปอบรมมา รู้สึกว่าเค้าจะรักกันมากขึ้น ไม่ขัดแย้งหรือทะเลาะกันเหมือนแต่ก่อน แล้วก็
จะเสียสละกันมากขึ้น วันหยุดก็มารวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมให้กับชุมชน งานบางงานต้องอาศัย
ความอดทนสูง ผู้ใหญ่บางคนยังต้องถอย แต่เด็กพวกนี้ใจสู้มาก ๆ ขอมแพ้อยู่เรา”

ขั้นที่ 4 ผลการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

หลังจากที่ได้นำหลักสูตรไปทดลองใช้ และประเมินประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลจากแบบประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ในด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้ต่อไป โดยได้หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชน เพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะฉบับสมบูรณ์ ดังภาคผนวก ก

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ ผู้วิจัยประเมิน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ประเมินพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ
2. ประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้นำเยาวชนบ้านเพชรบุรีพา

จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ เพื่อนของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา ผู้ปกครองของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา อาจารย์/ที่ปรึกษาโครงการของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา และผู้รับผลประโยชน์จากผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาในพื้นที่

1. ผลประเมินพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ

ผลการดำเนินการตามหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะ สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทักษะ และบุคลิกลักษณะของ “ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา” พิจารณาจากผลการประเมิน ระยะที่ 1 ระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะ (Pre-test) การนำเสนอโครงการ การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ระยะที่ 2 ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมด้านจิตสาธารณะในพื้นที่ จากการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของเยาวชนในพื้นที่ ความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะ ระยะที่ 3 สรุปผลการดำเนินโครงการจากความสำเร็จของหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะ (Post-test) โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจิตสาธารณะก่อนและหลัง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ติดตามความสำเร็จของหลักสูตร และมีความพึงพอใจของผู้ใช้หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านความรู้ ประกอบด้วย มีความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การทำงานเชิงระบบในลักษณะเป็นนักเรียนนักวิจัย พบว่า ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยหลังการฝึกอบรมมีความรู้มากกว่าก่อนการฝึกอบรม แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้จากการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะทำให้ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพามีความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้

1.2 ด้านทักษะ ผู้วิจัยพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2 ประเด็น คือ

1.2.1 การปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด และจากการตอบข้อคำถามในแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนในพื้นที่ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมสรุปได้ดังนี้ เยาวชนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีภาวะผู้นำ มีทักษะในการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนที่ดี มีการกระบวนการฝึกให้ค้นพบตัวตน มีการค้นพบความสามารถของเยาวชนแต่ละคน และเยาวชนมีจิตอาสาในการทำงานเพื่อสังคม

1.2.2 ความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ดำเนินโครงการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความสามารถบริหารจัดการและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การทำงานครั้งนี้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง

ในแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะ ส่วนที่ 2 ผู้ประเมิน ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้ ผู้รับผิชอบโครงการได้พัฒนาตนเองทั้งด้านการจัดทำโครงการ การทำงานเป็นทีม การประสานงาน การนำเสนอ ทำงานเป็น ทำงานที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังได้พัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน พร้อมทั้งได้เพื่อนใหม่จากต่างโรงเรียน

1.3 ด้านบุคลิกลักษณะ ประกอบด้วย ความสามารถทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ ความอดทน ความเสียสละ ความคิดริเริ่ม พบว่า ความสามารถในการทำโครงการด้านจิตสาธารณะของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักสูตรนี้ทำให้ท่านเกิดความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถทำให้ส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง โดยภาพรวมท่านพึงพอใจกับหลักสูตรนี้

ในแบบประเมินความสำเร็จของหลักสูตร ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้ เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจมาก และต้องการให้มีหลักสูตรแบบนี้ขึ้นมาอีก เพราะโครงการที่ผ่านการวิพากษ์ในกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นโครงการที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ในการสรุปผลการดำเนินโครงการนี้ ผู้วิจัยยังติดตามและประเมินผลหลังจากที่ผู้เข้ารับการอบรมทำโครงการเสร็จสิ้นแล้วเป็นเวลา 1 เดือน ทั้งนี้เพื่อยืนยันว่าหลักสูตรผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพาเสริมสร้างจิตสาธารณะสามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรมในด้านความรู้ ทักษะและบุคลิกภาพได้จริง โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ไปติดตามผลการดำเนินโครงการของผู้เข้ารับการอบรมจากผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบติดตามและประเมินความสำเร็จของหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลการติดตามและประเมินความสำเร็จของหลักสูตรของผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการประเมิน ค่าเฉลี่ยรวมมีค่า 4.0 ซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ .00 แสดงว่าผู้ประเมินแต่ละคนมีความเห็นตรงกันว่าหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพสามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรมได้ และการวิเคราะห์เนื้อหาความเห็นของบุคคลต่าง ๆ 4 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น ผู้ประเมินทั้ง 4 กลุ่มให้ความเห็นตรงกันทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ ผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพามีความรู้ เข้าใจ สามารถถ่ายทอด และเชื่อมโยงการทำงานด้านจิตสาธารณะให้กับผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี สามารถเขียนโครงการ และมีแผนในการทำงานมากขึ้น ดังคำให้สัมภาษณ์ “เมื่อก่อนจะทำอะไรแต่ละทีต้องให้บอกทุกอย่างเดี๋ยวนี้ตั้งแต่ไปเข้าอบรมมารู้จักคิด วางแผน และนำเสนอโครงการเป็นเรื่องเป็นราวมากขึ้น”
2. ด้านทักษะ พบว่าเยาวชนมีกระบวนการทำงานมากยิ่งขึ้น รู้จักวางแผนและดำเนินการตามแผนงาน มีการประชุม ร่วมปรึกษาหารือกันเป็นระยะ ดังคำให้สัมภาษณ์ “ตั้งแต่ไปอบรมที่บ้านเพชรมา รู้สึกว่าจะตั้งใจกันมากขึ้น เห็นประชุมกันตลอด แล้วก็ทำงานกันเป็นระบบมากขึ้น ความผิดพลาดน้อยลงกว่าแต่ก่อนมาก ต้องขอขอบคุณบ้านเพชรและอาจารย์มาก ๆ”
3. ด้านบุคลิกลักษณะ พบว่าเยาวชนมีบุคลิกลักษณะที่โดดเด่นมากยิ่งขึ้นทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ อดทน เสียสละ มีความคิดริเริ่ม ดังคำให้สัมภาษณ์ “เดี๋ยวนี้เค้าเก่งกันมาก ช่วยเหลือกันทำงานโดยไม่ต้องให้บอก มีความรับผิดชอบมากขึ้น รวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน และชอบคิดอะไรใหม่ ๆ มาเสนอตลอด” “ใช่ ๆ เด็ก ๆ เก่งมากขึ้น ตั้งแต่ไปอบรมมา รู้สึกว่าเค้าจะรักกันมากขึ้น ไม่ขัดแย้งหรือทะเลาะกันเหมือนแต่ก่อน แล้วก็เสียสละกันมากขึ้น วันหยุดก็มารวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมให้กับชุมชน งานบางงานต้องอาศัยความอดทนสูง ผู้ใหญ่บางคนยังต้องถอย แต่เด็กพวกนี้ใจสู้มาก ๆ ยอมแพ้เลยเรา”
2. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ เพื่อนของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา ผู้ปกครองของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา อาจารย์/ที่ปรึกษาโครงการของผู้นำเยาวชนเพชรบุรีพา และผู้รับผลประโยชน์จากผู้นำเยาวชน

เพชรบุรีพาในพื้นที่ ผู้วิจัยใช้ แบบติดตามและประเมินความสำเร็จของหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้นำเยาวชนบ้านเพชรบุรีพา จำนวน 4 กลุ่ม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการประเมิน ค่าเฉลี่ยรวมมีค่า 4.0 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0 แสดงว่าผู้ประเมินแต่ละคนมีความเห็นตรงกันว่าหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพสามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะของผู้เข้ารับการอบรมได้ และการวิเคราะห์เนื้อหาความเห็นของบุคคลต่าง ๆ 4 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น ผู้ประเมินทั้ง 4 กลุ่มให้ความเห็นตรงกัน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University